



Державна
регуляторна служба
України

Виклики та наслідки,
проблеми та рішення



АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

2017 рік



Ця публікація підготовлена в якості матеріалу до громадських слухань, присвячених обговоренню результатів роботи
Державної регуляторної служби України у 2017 році



Державна регуляторна служба України
Вул. Арсенальна, 9/11, Київ, 01011, Україна

Тел.: +380 44 254 56 73

Факс: +380 44 254 43 93

www.drs.gov.ua

inform@dkrp.gov.ua

Публікація здійснена за підтримки

експертів Світового банку



проекту FORBIZ
в рамках ініціативи EU4Business



Офісу ефективного регулювання



РЕЗЮМЕ

Регуляторна політика – це інструмент, за допомогою якого країни світу дотримуються балансу інтересів між державою, підприємцем і споживачем, досягають зменшення бюрократичного навантаження на малий бізнес, а також збільшують конкурентоздатність бізнес-середовища. Цей інструмент застосовують усі прогресивні спільноти і Україна – не виняток.

Процедури регуляторної політики – не бюрократія. Це - забезпечення прав зацікавлених сторін: громадськості й малого підприємництва, а саме - бути включеними у процес прийняття регуляторних рішень державою на ранніх стадіях (від виникнення ідеї і проблеми, яку треба врегулювати, до реалізації механізмів та інструментів регулювання). Ці процедури є надсучасним механізмом у здійсненні державних функцій. А аналіз регуляторного впливу – документ, який відображає цикл аналізу політики для певного регуляторного рішення.

Державна регуляторна служба України (надалі ДРС) створена постановою Кабінету Міністрів України від 24.12.2014 № 724 на базі Держпідприємництва України. У січні 2015 року Головою ДРС було призначено Ксенію Ляпіну.

Основні завдання Державної регуляторної служби України - це:

- забезпечення прогнозованої та ефективної регуляторної політики;
- здійснення моніторингу та координації дій органів виконавчої влади, інститутів громадянського суспільства і підприємництва з питань дерегуляції господарської діяльності;
- забезпечення ефективності та прозорості роботи контролюючих органів, оптимізація заходів нагляду (контролю);
- удосконалення системи ліцензування та спрощення дозвільних процедур у сфері господарської діяльності;
- захист прав суб'єктів господарювання шляхом досудового врегулювання спорів між органами ліцензування та ліцензіатами

Всі ці напрями роботи спрямовані на реалізацію основної місії ДРС - руйнування бар'єрів для розвитку чесного бізнесу в Україні. Що, у свою чергу, є невід'ємною складовою головного завдання Уряду – економічних перетворень та, у результаті, економічного зростання.

Результати за 2017 рік є такими:

1. Продовжилася тенденція до скорочення кількості нових регулювань.

Після впровадження у 2016 році обов'язковості проведення розрахунків витрат бізнесу на виконання вимог регулювання кількість поданих до ДРС проектів регуляторних актів у порівнянні з попередніми роками скоротилася майже на 50%. У 2017 році зберіглася тенденція щодо скорочення обсягів розробки проектів регуляторних актів (ще майже на 20% у порівнянні з 2016 роком). Кількість регуляторних актів центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ) скоротилась на 11.3% у порівнянні з 2016 роком (з 627 до 556), а кількість актів облдержадміністрацій та КМДА (МОВВ) скоротилось на 45.1% (з 213 до 117). Таке загальне скорочення можна пояснити прийняттям удосконаленої методики АРВ та М-Тесту, які є адаптованими для значно ефективнішого контролю за якістю ДРС, певним делегуванням регуляторних повноважень органам місцевого самоврядування та виведенням з січня 2017 року з під дії Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» регуляторних актів, розробниками яких є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Скорочення кількості нових регулювань є надзвичайно позитивним

та важливим індикатором успішності регуляторної політики. Воно сприяє стабільності та передбачуваності регуляторної політики та свідчить про запровадження поміркованого та виваженого підходу до регулювання господарської діяльності.

2. Зберігся високий минулорічний рівень дотримання процедури підготовки аналізу регуляторного впливу при підготовці проектів регуляторних актів.

У 98% випадків проекти регуляторних актів супроводжувались АРВ і у 96% випадків були дотриманими процедури оприлюднення проектів. Усі проекти з недотриманими процедурами були повернуті розробнику без розгляду.

3. Відбулося певне покращення загального рівня відповідності проектів регуляторних актів, поданих на погодження до ДРС, вимогам та принципам державної регуляторної політики.

У 32% випадків ДРС відмовляла у погодженні проектів регуляторних актів (36% у 2016 році). ДРС продовжила практику надання поточних консультацій для представників ЦОВВ. Протягом 2017 року працівниками ДРС проведено 290 консультацій (на 38% більше ніж у 2016 році). У 2017 році 51% АРВ на момент подання їх до ДРС відповідали вимогам Методики, в той час як у 2016 році цей показник становив лише 26%. Зросли основні показники якості підготовки АРВ. А саме: до 76,4% зросла питома вага АРВ, що містили економічні розрахунки витрат, яких зазнають суб'єкти господарювання внаслідок дії регулювань (проти 68% у 2016 році); до 73,7% зросла питома вага АРВ, що містили оцінку бюджетних витрат на впровадження запропонованих регулювань у дію, що в умовах економічної кризи також має ключове значення (проти 68% у 2016 році); до 67% зросла питома вага АРВ, щодо яких розробниками проведено М-тест, з тих що потребували вимірювання впливу на суб'єктів малого підприємництва (проти 54% у 2016 році).

4. Не використовуються коригуючі (пом'якшувальні) заходи для малого підприємництва при запровадженні нових регулювань

У 2017 році жодним регуляторним органом не було запропоновано коригуючих заходів для суб'єктів малого підприємництва при запровадженні регулювань з метою вирівнювання питомої вартості адміністративного навантаження між суб'єктами великого, середнього та малого бізнесу.

5. Залишаються проблеми з регуляторним плануванням

Органи влади підходять до складання планів здебільшого формально, що свідчить або про відсутність справжньої стратегії діяльності цих органів і значної переваги тактичного реагування на проблеми спланованій державній політиці, або про нерозуміння місця регуляторного планування в операціоналізації і впровадженні існуючих політик та стратегій. Досконале регуляторне планування значно підвищує передбачуваність регуляторного середовища і як наслідок сприяє залученню інвестицій в економіку. Як і в 2016 році, протягом 2017 року у плани вносились велика кількість змін, що призвело до додаткового збільшення запланованих проектів регуляторних актів майже у два рази. Деякі ЦОВВ неналежним чином поставилися до регуляторного планування і в 2016 і в 2017 році, зокрема в Міненерговугілля кількість запланованих регуляторних актів у 2017 році зросла з 2 до 39 (в 2016 році з 4 до 33), в Мінекономрозвитку з 3 до 42 (в 2016 році з 15 до 53). У 42% випадків регуляторні акти, які подавались на погодження до ДРС, не були передбачені планами взагалі.

6. Залишаються, хоча їх значно менше, випадки повного ігнорування вимог регуляторного законодавства

Найбільш грубим порушенням процедур державної регуляторної політики є намагання повністю уникнути необхідності проведення АРВ та погодження регуляторних актів у ДРС. В Україні існує ефективна система ідентифікації таких випадків,

що є прикладом кращих світових практик. Протягом 2017 року виявлено прийняття 32 регуляторних актів (у 2016 році їх було 90), які не подавались в установленому Законом порядку на погодження до ДРС (розробниками 8 регуляторних актів виступали ЦОВВ (50 у 2016 році), та 24 – МОВВ (40 у 2016 році).

7. Погіршився рівень відстеження результативності дії регуляторних актів

Органи влади не використовують передбачену Законом можливість періодичного відстеження результативності регуляторних актів для проведення дієвої дерегуляції господарської діяльності. Законом передбачено, що регуляторний орган, який прийняв відповідний акт, періодично готує звіт про відстеження його результативності. На підставі аналізу такого звіту розробник може прийняти рішення про необхідність скасування або внесення змін до відповідного регуляторного акту. Протягом 2017 року до ДРС надійшло 602 звіти про відстеження результативності дії регуляторних актів (780 у 2016 році). З них 429 звіти надано ЦОВВ (603 у 2016 році), 173 звітів – МОВВ (177 у 2016 році). Тенденція до скорочення кількості звітів спостерігається з 2015 року. За результатами проведених відстежень 6-ма ЦОВВ було зроблено висновок про необхідність скасування або внесення змін стосовно 13-ти регуляторних актів. Станом на 31.12.2017 скасовано або внесено зміни до 4 регуляторних актів. Це подібні показники як у 2016 році та значно нижчі, ніж у 2015 році, коли рішення були прийняті щодо 49 регулювань. Ці дані, а особливо надзвичайно низька частка рішень щодо скасування чи внесення змін до діючих регулювань – 2.1% від переглянутих регуляторних актів, є тривожним сигналом, який свідчить про або відсутність бажання провадити дерегуляцію органами влади, або відсутність чи неадекватність дієвого і якісного аналізу регуляторних актів незважаючи на суттєве залучення ресурсів технічної допомоги. АРВ, підготовлені за старою методикою, посилюють цю проблему, даючи змогу використовувати формальний підхід у перегляді та готувати відписки. З іншої сторони - це не виправдовує стану справ, коли 602 акти все ж таки були переглянутими і лише до 13 з них були внесені зміни. Якість існуючого регуляторного режиму в Україні не є настільки високою, щоб виправдати таку пропорцію.

8. Виконання вимог регуляторного законодавства органами місцевого самоврядування є вкрай незадовільним, особливо у сільських районах

Всього по Україні налічується 10581 регуляторних органів, які мають повноваження приймати регуляторні акти. Лише 8% з них подавали до ДРС проекти регуляторних актів у 2017 році. З 24 обласних рад до ДРС надійшли проекти регуляторних актів лише від 11 рад (46% від загальної кількості); з 514 районних рад - лише 34 (7%); з 414 міських рад - 148, тобто від кожної третьої; з 668 селищних рад - 76 (11%); з 8986 сільських рад - 599 (7%). Загалом, у 2017 році до ДРС було подано 1828 проектів регуляторних актів від органів місцевого самоврядування і лише до 32 проектів регуляторних актів (менше 2%) були відсутні пропозиції щодо удосконалення відповідно до принципів державної регуляторної політики. Крім того, було виявлено 476 регуляторних актів органів місцевого самоврядування, прийнятих з порушенням вимог Закону. Із них лише 112 надходили до ДРС в установленому порядку, хоча і були потім прийняті без урахування зауважень.

9. ДРС погоджено та постановами Кабінету Міністрів затверджено 23 Ліцензійних умови провадження видів господарської діяльності

10. Створено умови щодо подання документів для отримання ліцензії в електронному вигляді

Прийнято постанову КМУ від 24.05.2017 № 363 «Про затвердження Порядку подання органу ліцензування документів в електронній формі», що передбачає подачу електронних документів до органу ліцензування через Єдиний державний портал адміністративних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи органів ліцензування. У цій сфері

залишається актуальним питання запровадження Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (ЄДР) з 2017 року, як єдиної електронної системи накопичення даних, що забезпечує прозорість та відкритість інформації про ліцензії та документи дозвільного характеру. Заходи щодо наповнення ЄДР відомостями щодо ліцензій та документів дозвільного характеру не було завершено з незалежних від ДРС причин, а строк їх виконання відтерміновано до 1 січня 2019 року, що не дозволяє в повній мірі реалізувати право суб'єктів господарювання на відображення в ЄДР інформації щодо наявності у них ліцензій або документів дозвільного характеру.

11. Зросла кількість розглянутих скарг Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування

У 2017 році Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування проведено 15 засідань, де розглянуто 131 скаргу суб'єктів господарювання на дії органу ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування (безпідставні анулювання, відмови у переоформленні строкових ліцензій на безстрокові та відмови у видачі ліцензій), що у порівнянні з 2016 роком збільшилося більше ніж у 1,5 рази (в 2016 було розглянуто 85 скарг). Вказане свідчить, що Рада є ефективним інструментом щодо захисту прав суб'єктів господарювання. Найбільша кількість скарг суб'єктів господарювання надійшла на дії Державної архітектурно-будівельної інспекції України та Міністерства екології та природних ресурсів України. Але, якщо лише незначна кількість скарг на дії Державної архітектурно-будівельної інспекції України була задоволена (задоволено 7 скарг з 37), то скарги на дії Міністерства екології та природних ресурсів України переважно виявилися обґрунтованими (з 32 скарг 18 - задоволено). За результатом розгляду скарг прийнято рішення про задоволено 56 % скарг суб'єктів господарювання, та, як наслідок, ДРС видано органам ліцензування розпорядження про усунення порушень ліцензійного законодавства (скасування незаконних рішень).

12. Продовжується створення нових дозвільних документів всупереч законодавству

Протягом 2017 року ДРС на постійній основі здійснювала експертизу проектів регуляторних актів, пов'язаних з наданням документів дозвільного характеру та адміністративних послуг (розглянуто більше 300 проектів, зокрема проектів рішень органів місцевого самоврядування – 160, проектів законодавчих та нормативно-правових актів - 143). Майже 80% проектів нормативно-правових актів містили положення, які ускладнювали діяльність суб'єктів господарювання та запроваджували надмірне державне регулювання. Особливо це стосується проектів рішень органів місцевого самоврядування, пов'язаних з регулюванням питань розміщення тимчасових споруд, об'єктів торгівлі, рекламних засобів, вивісок, благоустрою територій. Проекти таких рішень передбачали документи дозвільного характеру, погодження на розміщення тимчасових споруд, об'єктів торгівлі тощо, не передбачені Законами, як того вимагає Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності». ДРС постійно готує пропозиції для недопущення включення до розроблених проектів регуляторних актів документів дозвільного характеру та дозвільних процедур, не передбачених спеціальними законами, які регулюють відносини у відповідних сферах, та Законом «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

13. Деретуляція в Україні здійснюється, але недостатньо ефективно

Деякі проекти нормативно-правових актів, що подавались на погодження до ДРС у 2017 році, були спрямовані на дерегуляцію господарської діяльності та лібералізацію бізнес-клімату. Проведений розробниками кількісний аналіз вигід та витрат дав змогу спрогнозувати орієнтовну загальну вигоду від їх запровадження у розмірі понад 11,4 млрд. грн. Було знято більше 100 регуляторних бар'єрів, серед яких скорочення більш ніж 40% дозвільних документів, обов'язкової сертифікації на 90% товарів, терміну видачі фіто-санітарного сертифікату в портах (з 5 до 2 днів), скасовано карантинний сертифікат, а також скасовано близько 15 тисяч радянських стандартів. Поряд з цим, План заходів щодо дерегуляції господарської діяльності не

виконується у повній мірі. З боку окремих регуляторів залишаються невиконаними 60 та навіть більше ніж 80% від запланованих заходів (з детальною інформацією можливо ознайомитись на офіційному сайті ДРС у рубриці «Дерегуляція»).

14. Запроваджено повну публічність процедури погодження позапланових заходів державного нагляду (контролю)

Погодження тепер здійснюється на підставі обґрунтованих звернень фізичних осіб про порушення суб'єктами господарювання їх законних прав, що забезпечує громадянам можливість захисту своїх прав та одночасно впроваджується механізм захисту бізнесу від необґрунтованих перевірок органами нагляду (контролю). Рада з питань державного нагляду (контролю) при ДРС засідає щотижня, на офіційному веб-сайті ДРС невідкладно розміщуються погодження та перелік відмов. Протягом 2017 року ДРС з урахуванням рекомендацій Ради розглянуто 3074 звернення органів державного нагляду (контролю) щодо надання погоджень на проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю). ДРС надано 2273 погоджень та 679 відмов у погодженні. З урахуванням підстав, визначених Порядком, залишено без розгляду 122 звернення органів державного нагляду (контролю).

15. Здійснювався нагляд за дотриманням законодавства державними органами нагляду (контролю)

З метою попередження та виявлення порушень законодавства державними органами нагляду (контролю) у 2017 року ДРС було проведено 58 перевірок. За результатами всіх перевірок було складено акти та видано приписи та розпорядження.

Колектив Державної регуляторної служби наполегливо працює над вирішенням завдань, які формулює перед Службою, насамперед, бізнес. В ДРС працюють належно підготовлені небайдужі до своєї справи кадри, у тому числі й нові державні службовці, які перемогли у конкурсах на зайняття вакантних посад. ДРС має чітке стратегічне бачення вирішення завдань, покладених на неї Урядом. Служба системно та ретельно виконує заходи, визначені за нею у розділі Економічне зростання Середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020». У ДРС повною мірою розуміють, що - як у процесі формування якісної регуляторної політики, так і при виконанні завдань з дерегуляції, бізнес залишатиметься головним професійним партнером Служби. А наша місія була, є і буде - руйнування бар'єрів для розвитку чесного підприємництва в Україні.

Підготовлено за сприяння експертів Світового банку





МЕТА Створення сприятливого середовища для ведення бізнесу

МІСІЯ Руйнування бар'єрів для розвитку чесного бізнесу в Україні

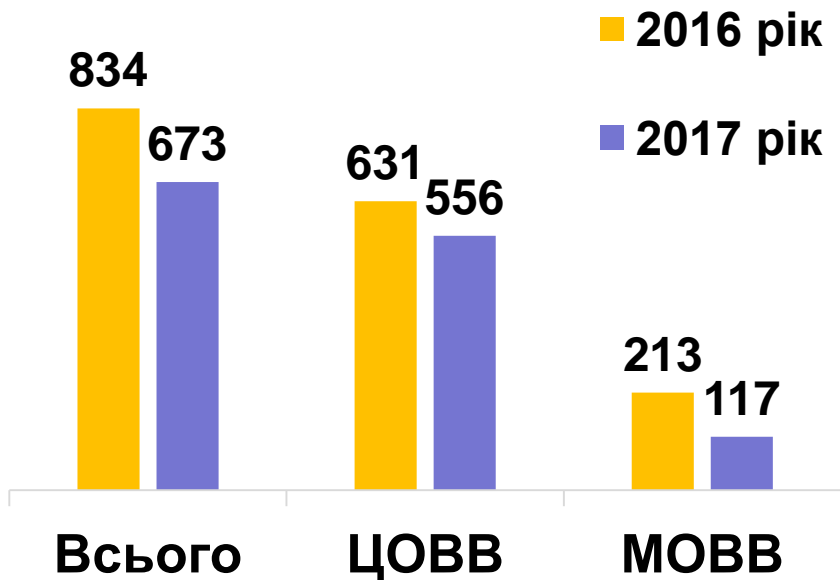
ЗАВДАННЯ

- Забезпечення прогнозованої та ефективної регуляторної політики
- Здійснення моніторингу та координації дій органів виконавчої влади, інститутів громадянського суспільства і підприємництва з питань дерегуляції господарської діяльності
- Забезпечення ефективності та прозорості роботи контролюючих органів, оптимізація заходів нагляду (контролю)
- Удосконалення системи ліцензування та спрощення дозвільних процедур у сфері господарської діяльності
- Захист прав суб'єктів господарювання шляхом досудового врегулювання спорів між органами ліцензування та ліцензіатами

ПРИНЦИПИ

доцільність адекватність ефективність збалансованість
передбачуваність прозорість врахування громадської думки

Розгляд проектів регуляторних актів



Кількість проектів РА, які надійшли на погодження до ДРС, скоротилась на 20% (порівняно з 2016 роком)



Консультації:
290 – 2017 рік
180 – 2016 рік

Відмовлено у погодженні:

2016



36%

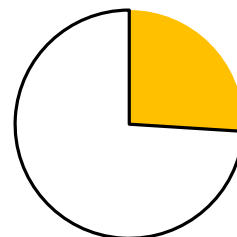
2017 рік



32%

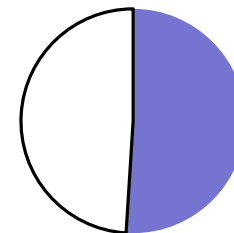
АРВ відповідає вимогам Методики (на момент подання на погодження до ДРС):

2016



26%

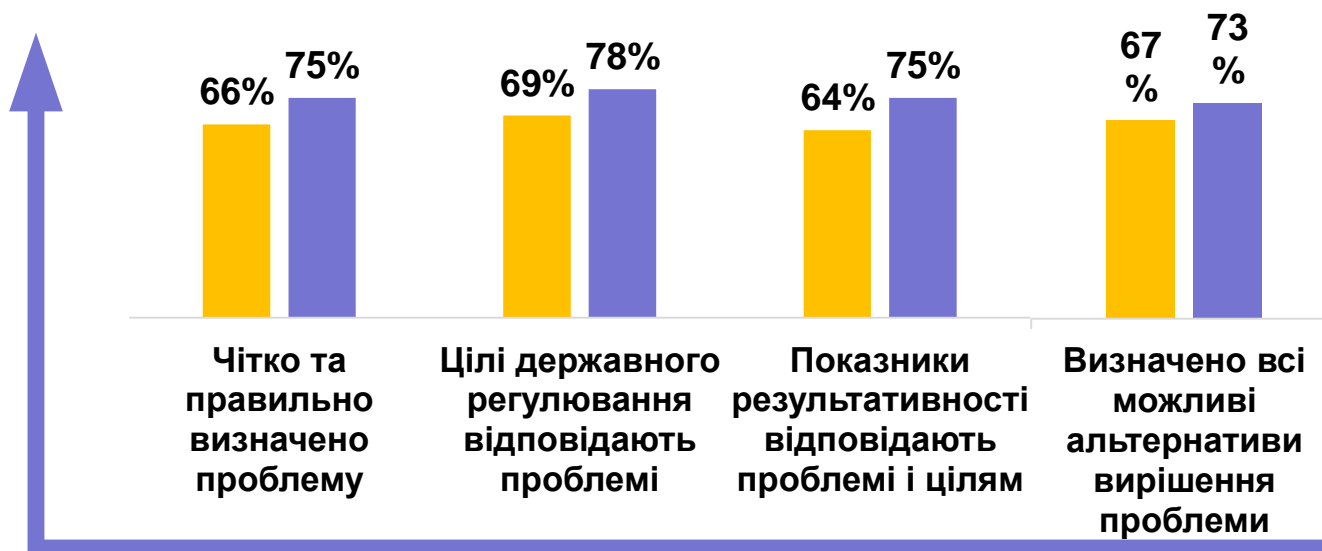
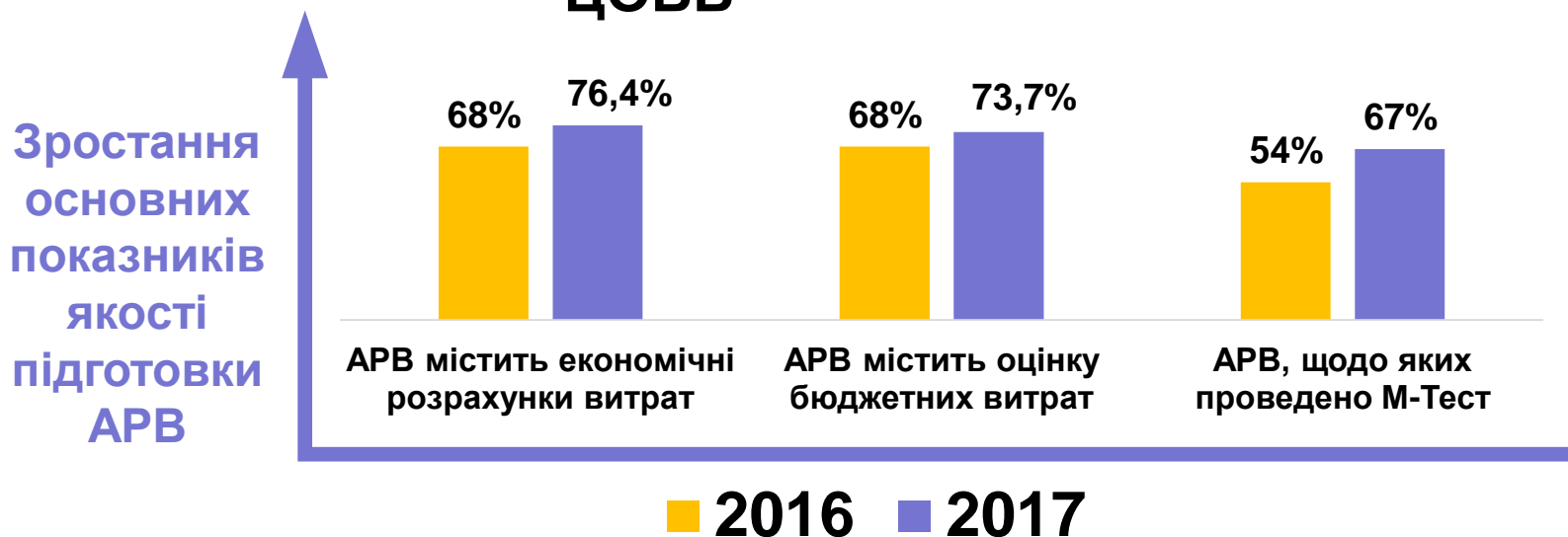
2017 рік



51%



Рівень виконання вимог Методики та АРВ ЦОВВ

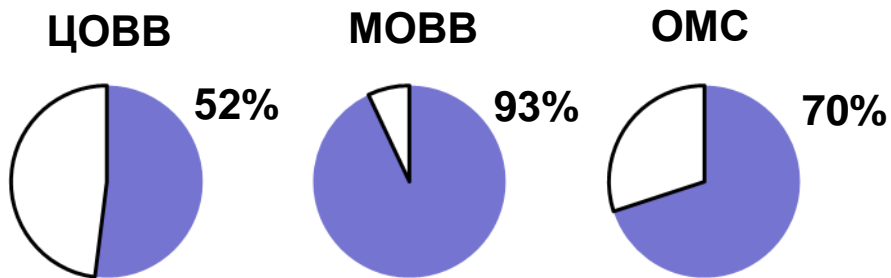


* Рівень виконання вимог Методики та АРВ МОВВ знаходиться приблизно на тому рівні, що і ЦОВВ



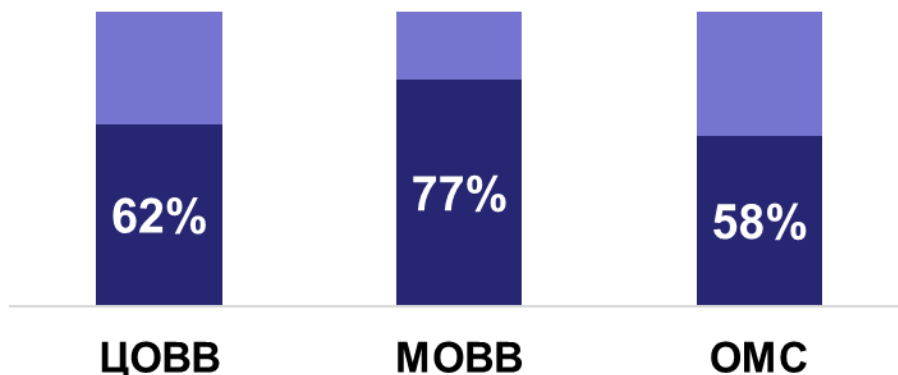
М - Тест

У 2017 році М-Тесту потребували проекти РА:



М-Тест, як один із аспектів оцінки ефективності проекту регуляторного акта:

Фактично здійснено М-Тест :



- дозволяє виміряти вплив регулювання на суб'єктів малого підприємництва,
- оцінити витрати, які вони понесуть внаслідок впровадження регулювання,
- розглянути можливість застосування компенсаторних механізмів для малого бізнесу.

* М-Тест проводиться у випадках, коли питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10%



М - Тест

У 2017 році
ЦОВВ та
МОВВ
проведено
225 М-Тестів

Розмір
додаткового
навантаження
на малий
бізнес
складав
1,2 млрд. грн.

ДРС зупинено
впровадження
330 млн. грн.
додаткового
навантаження
на бізнес

**Недостатній рівень
усвідомлення важливості
урахування інтересів
малого бізнесу**

У 2017 році жодним регуляторним органом не було запропоновано дієвих пом'якшуючих заходів для суб'єктів малого підприємництва

**Відсутність практики
застосування коригуючих
(пом'якшувальних) заходів для
малого підприємництва при
запровадженні нових регулювань**

Розробники не співвідносять розмір витрат суб'єктів господарювання з можливими вигодами від запровадження регулювання



Забезпечення зменшення втручання державних органів у діяльність суб'єктів господарювання

Серед погоджених ДРС проектів регуляторних актів, кожен 7-й проект спрямований на дерегуляцію господарської діяльності та лібералізацію бізнес-клімату

Аналіз вигод та витрат від запровадження цих проектів дав змогу спрогнозувати орієнтовну загальну вигоду у розмірі понад 11,4 млрд. грн.



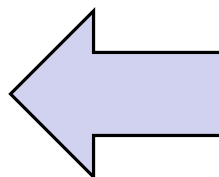
В частині спрощення адміністративних процедур сумарна прогнозна вигода була оцінена розробниками у майже 194 млн. грн.



Рейтинг дотримання ЦОВВ вимог та принципів державної регуляторної політики

Місце у підсумковому Рейтингу

НКРЗІ	1
Держархбудінспекція	2
Мінрегіон	3
АМКУ	4
Мінінфраструктури	5
Державіаслужба	
Міненерговугілля	6
ФДМУ	7
Держаудитслужба	
НКЦПФР	8
Мінекономрозвитку	9
ДФС	
МВС	
Мінфін	10
Міноборони	11
ДСНС	
Держспецзв'язку	
Нацкомфінпослуг	12
Мінагрополітики	
Мінсоцполітики	13
Держрибагентство	14
МОЗ	15
Мінприроди	16



Дотримання:

- Принципу передбачуваності регуляторної діяльності
- Відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики
- Вимог оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів
- Вимоги щодо обов'язковості погодження проектів актів з ДРС
- Здійснення регуляторними органами відстеження результативності дії регуляторних актів

Обсяги розроблених ЦОВВ проектів РА:

- ✓ скоротились на **12%**
- ✓ збільшилась кількість відмов на **5%**
- ✓ зросла кількість залишених без розгляду через порушення прозорості та врахування громадської думки на **54%**

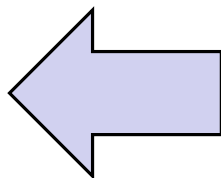




Рейтинг дотримання МОВВ вимог та принципів державної регуляторної політики

Місце в підсумковому Рейтингу

Івано-Франківська	1
Чернігівська	
Київська МДА	2
Полтавська	3
Тернопільська	4
Сумська	5
Луганська	6
Кіровоградська	7
Київська	8
Закарпатська	9
Житомирська	10
Запорізька	11
Вінницька	12
Харківська	
Донецька	13
Миколаївська	
Рівненська	14
Херсонська	15



Дотримання:

- Принципу передбачуваності регуляторної діяльності
- Відповідності проектів регуляторних актів вимогам та принципам державної регуляторної політики
- Вимог оновленої методології проведення аналізу впливу при підготовці проектів регуляторних актів
- Вимоги щодо обов'язковості погодження проектів актів з ДРС
- Здійснення регуляторними органами відстеження результативності дії регуляторних актів

Обсяги розроблених МОВВ проектів:

- ✓ скоротились на **55%**
- ✓ кількість проектів РА, що не відповідають принципам державної регуляторної політики зменшилась на **36%**
- ✓ у **2 рази** скоротились:
 - кількість регіонів, де порушувалась вимога щодо обов'язковості оприлюднення проектів РА,
 - кількість випадків порушень принципу прозорості та врахування громадської думки



Приклади державного регулювання



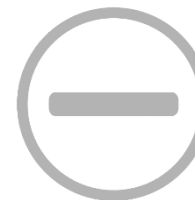
Мінекономрозвитку Проект Закону

Внесення змін до Закону України
«Про зовнішньоекономічну
діяльність»

Зменшення кількості застосувань
спеціальних санкцій та
збільшення обсягів експортних та
імпортних операцій

**Економічний ефект,
розрахований
відповідно до вимог
Методики,
на рівні 2,4 млрд. грн.**

Мінінфраструктури Проект Наказу



Здійснення з лютого 2017 року
індексації тарифів на
перевезення вантажів у межах
України на 25%

**Витрати
лише агровиробників
зростуть
на 30-50 млн. дол.**



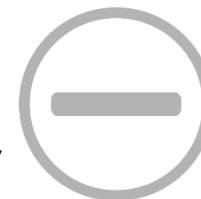
Приклади державного регулювання



Мінекономрозвитку Проект Закону

Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо поліпшення інвестиційного клімату
Спрощення умов ведення бізнесу та зменшення регуляторного тиску на бізнес у різних сферах господарювання

Економічний ефект
у сфері будівництва
95 млн. грн.
у сфері правочинів з
нерухомістю
37 млн. грн.



Мінінфраструктури Проект постанови КМУ

Внесення змін до розмірів плати за проходження суден шлюзами Дніпровського каскаду, зокрема, для суден у каботажному плаванні в середньому у 4,5 рази

Витрати суб'єктів
господарювання
зростають на
понад 13 млн. грн.
щороку



Приклади державного регулювання



Мінекономрозвитку Проект Закону

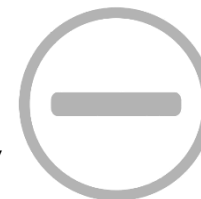
Внесення змін до Податкового кодексу України щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні

зменшення адміністративного навантаження суб'єктів господарювання при оформленні статусу платника ПДВ або при обранні ним спрощеної системи оподаткування

**Економічний ефект
на рівні 2,5 млн. грн.**

ДСНС

Проект постанови КМУ



Затвердження Порядку організації та забезпечення охорони від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів державними пожежно-рятувальними підрозділами (частинами) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту

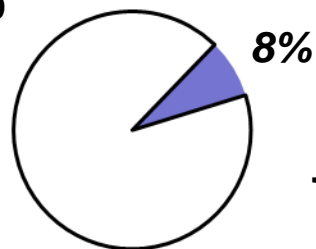
Покладання на суб'єктів господарювання матеріального забезпечення підрозділів пожежної охорони (пожежно-рятувальною технікою, паливо-мастильними матеріалами, захисним одягом та спорядженням, аварійно-рятувальним обладнанням тощо)

**Витрати СПД
майже 339 млн. грн.**



Регуляторна діяльність органів місцевого самоврядування

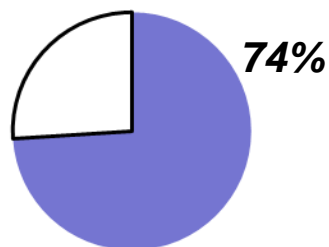
Кількість поданих на розгляд ДРС проектів РА



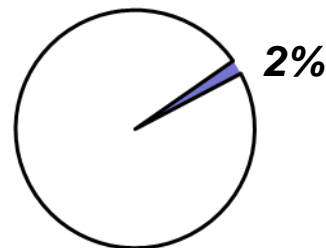
Подали проекти РА на розгляд ДРС лише 870 із 10552 ОМС (8%)

Всього ДРС опрацьовано 1828 проектів РА ОМС

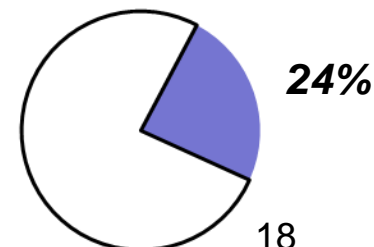
Надано пропозиції з обґрунтованими зауваженнями щодо удосконалення проектів РА



Відсутні пропозиції до проектів РА



Залишено без розгляду (документи подані у неповному обсязі та/або оформлені з порушенням вимог Закону)





Регуляторна діяльність органів місцевого самоврядування

За сферами регулювань



449 проектів РА
залишено без розгляду –
(подання документів у неповному
обсязі та/або їх оформлення з
порушенням вимог Закону),
з яких лише **156**
подавались повторно до ДРС

139 (8%) проектів РА
передбачали врегулювання
питань за відсутності
передбачених законами
України відповідних
повноважень
(земельні відносини; розміщення
тимчасових споруд; продаж,
списання, відчуження майна;
конкурсний відбір суб`єктів
оціночної діяльності, інші)



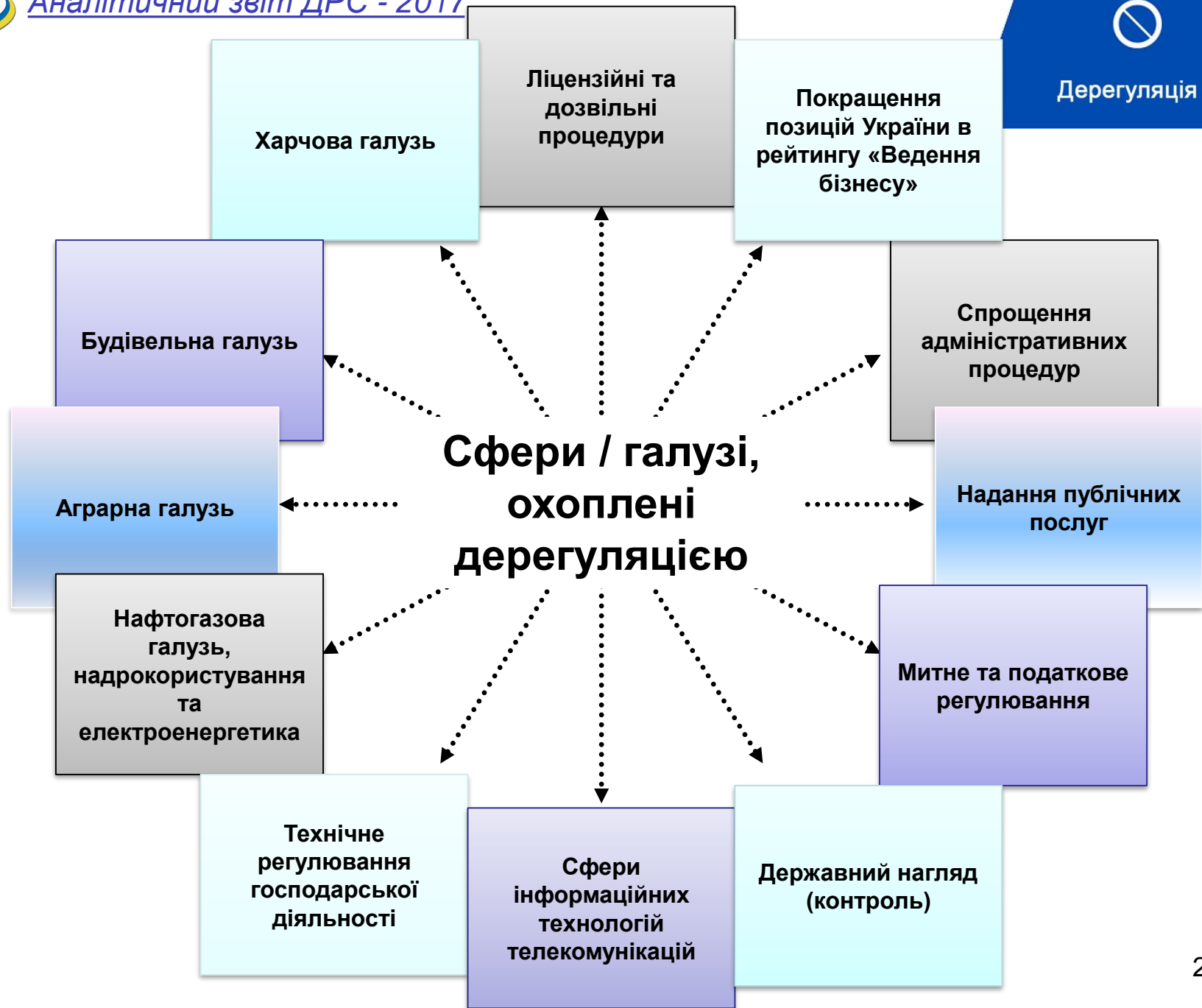
Пріоритетні напрями на 2018 рік

- ❖ Підвищення якості підготовки проектів регуляторних актів та аналізів регуляторного впливу до них, в тому числі, шляхом визначення в АРВ компенсаторних заходів у разі, якщо від запровадження регулювання прогнозується надмірне навантаження на малий бізнес
- ❖ Здійснення заходів, спрямованих на втрату чинності положень регуляторних актів, які ускладнюють ведення господарської діяльності
- ❖ Методична робота з регуляторними органами щодо покращення якості аналізу регуляторного впливу, необхідності запровадження компенсаторних механізмів для суб'єктів малого підприємництва
- ❖ Активізація діяльності регуляторних органів в частині виконання заходів з відстеження результативності прийнятих регуляторних актів з обов'язковим здійсненням розрахунків витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог регулювання



Результати виконання Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженого розпорядженням КМУ від 28.03.2015 № 357-р







Результати виконання заходів щодо дерегуляції господарської діяльності

На законодавчому рівні:



Врегульовано механізм подачі заяви в електронній формі для проведення державної реєстрації речових прав на нерухоме майно всіма суб'єктами (Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»)



Визначено шляхи врегулювання питань стосовно об'єктів будівництва (зміни до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»)



Створено умови для розвитку та функціонування сфери електронних довірчих послуг (Закон України «Про електронні довірчі послуги»)



Забезпечено розвиток інформаційного суспільства в Україні (Закон України «Про доступ на об'єкти будівництва транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж»)



Визначено виключний перелік підстав для скасування містобудівних умов та обмежень (Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівного законодавства»)



Врегульовано відносини, що виникають у процесі надання та споживання житлово-комунальних послуг (Закон України «Про житлово-комунальні послуги»)

На підзаконному рівні:



Спрощено процедуру отримання дозвільних документів на виконання робіт технічно нескладних об'єктів

(постанова Кабінету Міністрів від 07.06.2017 № 406 «Про затвердження переліку будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію»)

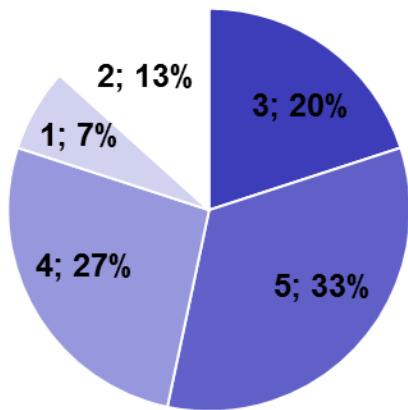
Експертиза діючих регуляторних актів

Опрацьовано близько **100 звернень СПД та ГО СПД, 70 доручень Уряду** щодо створення окремими РА перешкод у провадженні господарської діяльності

Проведено експертизу **понад 50 регуляторних актів** на відповідність їх принципам регуляторної політики

3 моменту створення ДРС прийнято **15 Рішень** про усунення порушень принципів державної регуляторної політики (**6 – у 2017 році**)

Виконання рішень



- РА, до яких внесено зміни
- РА, які визнано такими, що втратили чинність
- РА, які погоджено ДРС та потребують державної реєстрації
- РА, які знаходяться на доопрацюванні
- РА, щодо яких не настав термін виконання

Проблематика рішень



Процедура скасування Мін'юстом державної реєстрації регуляторного акта на підставі повідомлення ДРС про виявлення відповідних обставин

РА не може бути прийнятий або схвалений уповноваженим на це органом виконавчої влади або його посадовою особою, якщо наявна хоча б одна з таких обставин:

Проект РА не був оприлюднений

Проект РА не був поданий на погодження до ДРС

Відсутній аналіз регуляторного впливу

Щодо проекту РА ДРС було прийнято рішення про відмову в його погодженні

ПРИКЛАД:

Наказ МОЗ від 29.03.2017 № 339 «Про затвердження Державних санітарних норм і правил «Про безпеку і захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест» **не міг бути прийнятий** в частині непогодження з ДРС.

Крім того, його положеннями встановлювалась повна заборона на виробництво та використання азбесту незалежно від його виду та азбестовмісних виробів і матеріалів в технологічних процесах та при проведенні будівельно-монтажних робіт.

За результатами перевірки на підставі повідомлення ДРС про виявлення зазначеної обставини, Мін'юстом було **прийнято рішення про скасування державної реєстрації** наказу МОЗ від

29.03.2017 № 339



Пріоритетні напрями на 2018 рік

❖ **Запровадження механізму комплексного перегляду регіональних регуляторних актів**

Підготовка проекту розпорядження Кабінету Міністрів України про здійснення заходів щодо перегляду регіональних регуляторних актів.

Розробка методичних рекомендацій щодо здійснення перегляду регіональних регуляторних актів.

Проведення заходів у всіх областях України щодо методичної підготовки представників робочих груп з проведення перегляду регіональних регуляторних актів.

❖ **Моніторинг стану виконання заходів щодо дерегуляції господарської діяльності**

❖ **Створення міжвідомчої робочої групи з розроблення альтернативних механізмів, спрямованих на впровадження системного підходу до проведення дерегуляції в Україні**

Ліцензійні умови

23
ліцензійні
умови
затверджено
постановами
КМУ

Ліцензійні умови та зміни до них розробляються органом ліцензування, погоджуються ДРС та затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Вони встановлюють вичерпний перелік вимог, обов'язкових для виконання ліцензіатом, та вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії

Не прийняті Ліцензійні умови:

- провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей *(проводяться консультації)*
- провадження господарської діяльності з виробництва ветеринарних препаратів *(новий вид ліцензування – Закон України від 18.05.2017 № 2042-VIII)*

Зміни до Ліцензійних умов:

- 2 – погоджено ДРС
- 4 – відмовлено у погодженні
- 1 – знаходиться на погодженні в ДРС

15 ліцензійних умов
затверджено
постановами НКРЕКП

НКРЗІ втратив повноваження
органу ліцензування з 01.01.2018
*(скасовано ліцензування
діяльності у сфері
телекомунікацій)*

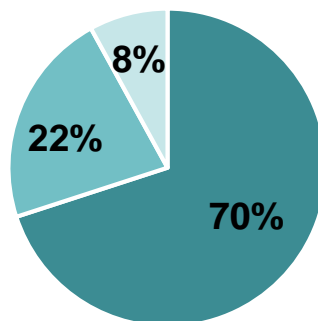


Експертно-апеляційна рада

- Задоволено
- Розглянуто

Розгляд апеляцій та інших скарг здобувачів ліцензії, ліцензіатів на дії органу ліцензування або інших заявників щодо порушення законодавства у сфері ліцензування

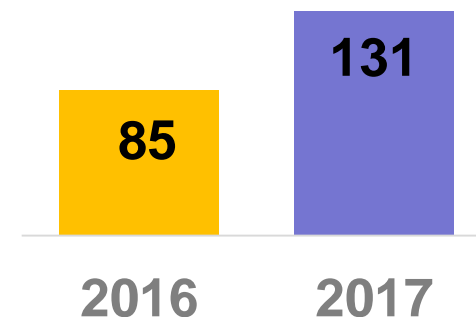
Розглянуто **131 скаргу** суб'єктів господарювання



Скарги на дії органів щодо:

- прийняття рішень про анулювання ліцензій
- відмови у видачі ліцензії
- непереоформлення ліцензії

Задоволено **56%** скарг



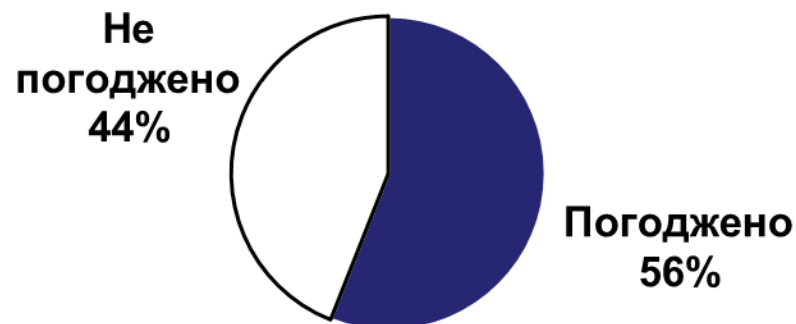
Експертно-апеляційна рада

■ Погоджено
■ Розглянуто

Розгляд звернень органів ліцензування щодо надання погодження на проведення позапланових перевірок додержання ліцензіатами вимог ліцензійних умов



Розглянуто **135** звернень органів ліцензування



Пріоритетні напрями на 2018 рік

❖ Удосконалення системи ліцензування у сфері господарської діяльності

Здійснення заходів щодо подальшої імплементації Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», зокрема, прийняття нормативно-правових актів з питань ліцензування, прийняття яких передбачено вказаним законом, в тому числі відповідних Ліцензійних умов.

Оптимізація державного регулювання у сфері ліцензування шляхом скорочення ліцензування окремих видів господарської діяльності та/або робіт (послуг) в межах виду діяльності у разі наявності дублювання інших засобів державного регулювання у певній сфері діяльності або неефективності такого регулювання.

Здійснення заходів, спрямованих на впровадження Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (ЄДР) з 01.01.2019, як єдиної електронної системи накопичення даних, що забезпечує прозорість та відкритість інформації про ліцензії та документи дозвільного характеру.

❖ Забезпечення діяльності Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування, як колегіального органу при Державній регуляторній службі України

❖ Удосконалення та спрощення дозвільних процедур у сфері господарської діяльності

Участь у приведенні у відповідність законів, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, із законами України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

Розширення переліку видів діяльності, які здійснюються за декларативним принципом, та удосконалення механізму застосування декларативного принципу.

Приведення нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 752

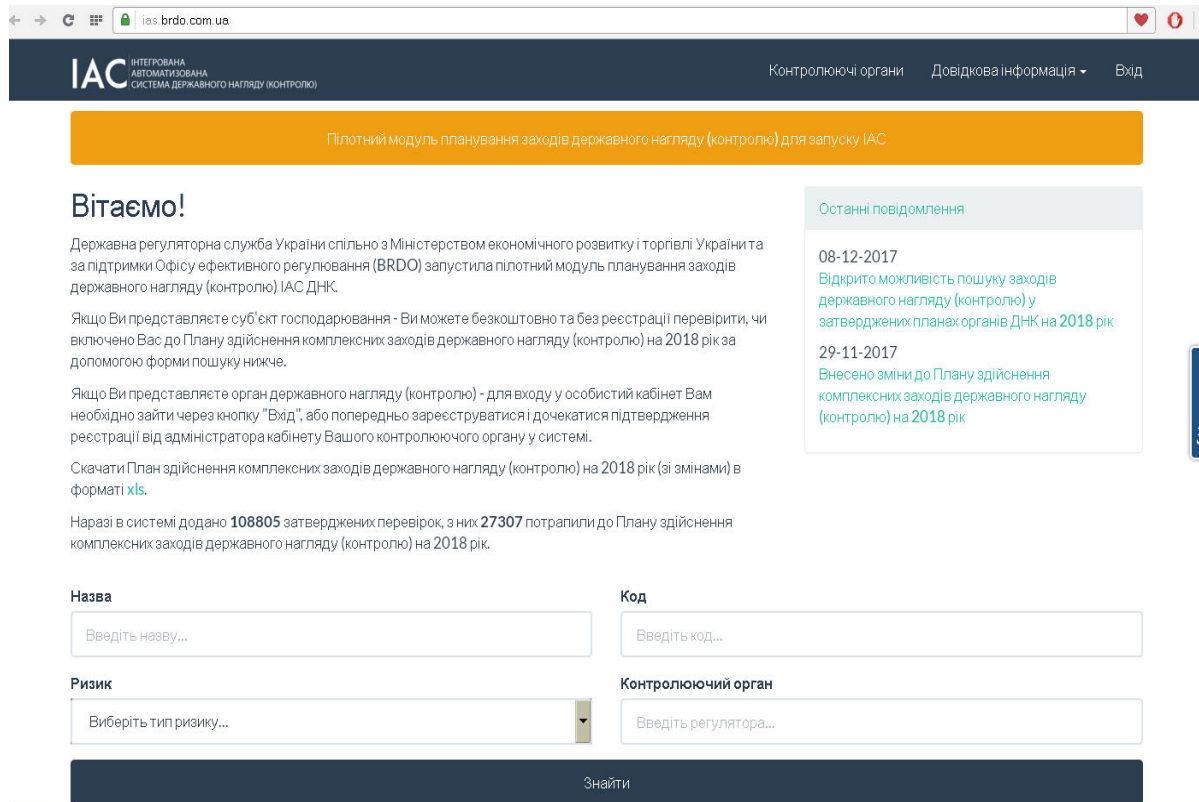
Критерії



Уніфіковані форми актів



Інтегрована автоматизована система державного нагляду (контролю)



The screenshot shows the web interface of the IAS (Integrated Automated System for State Supervision and Control). At the top, there is a navigation bar with the IAS logo and the text "Інтегрована автоматизована система державного нагляду (контролю)". To the right of the logo, there are links for "Контролюючі органи", "Довідкова інформація", and "Вхід". Below the navigation bar is a yellow banner with the text "Пілотний модуль планування заходів державного нагляду (контролю) для запуску ІАС". The main content area is titled "Вітаємо!" and contains several paragraphs of text. The first paragraph mentions the joint effort of the State Regulatory Service of Ukraine and the Ministry of Economic Development and Trade. The second paragraph explains that users can check if they are included in the 2018 plan for complex measures. The third paragraph describes the login process for officials. The fourth paragraph provides a link to download the 2018 plan. The fifth paragraph reports that 108,805 checks have been added to the 2018 plan. Below the text is a search form with fields for "Назва" (Name), "Код" (Code), "Ризик" (Risk), and "Контролюючий орган" (Controlling body), and a "Знайти" (Find) button.

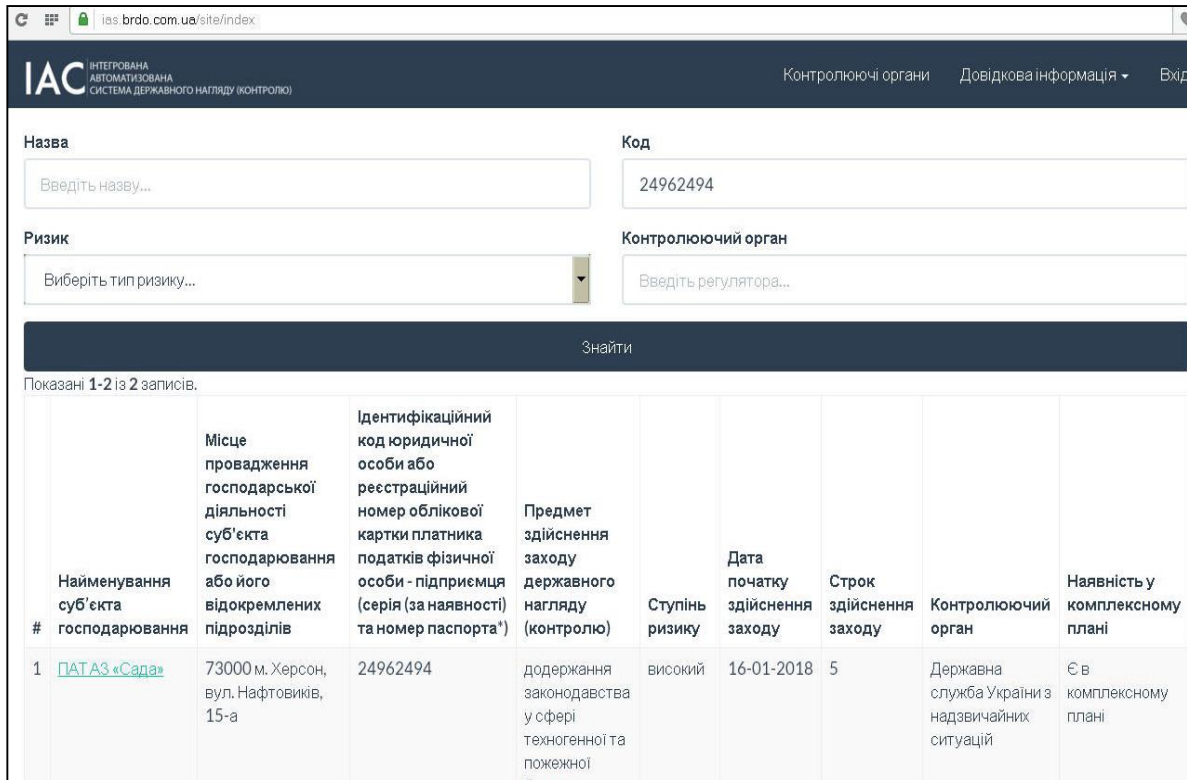
У дослідному режимі запущено:

з **17.10.2017** – модуль планування заходів державного нагляду (контролю) та збору інформації для запуску ІАС

з **15.12.2017** - модуль синхронізації та навчання органів роботи з автоматизованою системою

<https://ias.brdo.com.ua>

Інтегрована автоматизована система державного нагляду (контролю)



ІАС ІНТЕГРОВАНА АВТОМАТИЗОВАНА СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) | Контролюючі органи | Довідкова інформація | Вхід

Назва: Код:

Ризик: Контролюючий орган:

Показані 1-2 із 2 записів.

Найменування суб'єкта господарювання #	Місце провадження господарської діяльності суб'єкта господарювання або його відокремлених підрозділів	Ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи - підприємця (серія (за наявності) та номер паспорта*)	Предмет здійснення заходу державного нагляду (контролю)	Ступінь ризику	Дата початку здійснення заходу	Строк здійснення заходу	Контролюючий орган	Наявність у комплексному плані
1 ПАТАЗ «Сада»	73000 м. Херсон, вул. Нафтовиків, 15-а	24962494	додержання законодавства у сфері техногенної та пожежної	високий	16-01-2018	5	Державна служба України з надзвичайних ситуацій	Є в комплексному плані

Суб'єкти господарювання можуть знайти себе у Плані комплексних заходів державного нагляду (контролю) за:

- назвою суб'єкта господарювання;
- його коду ЄДРПОУ;
- ступеню ризику;
- назві органу ДНК

<https://ias.brdo.com.ua>

План здійснення комплексних заходів державного нагляду (контролю) на 2018 рік містить **27171 запис** про суб'єктів господарювання

Інтегрована автоматизована система державного нагляду (контролю)

Вплив на дотримання законності

Відкритість та прозорість контролю

- у вільному доступі всі нормативні акти, які перевіряються в ході заходів державного нагляду (контролю);
- у вільному доступі інформація про заплановані та проведені заходів державного нагляду (контролю), їх результати;
- відкритість інформації про результати заходів сприятиме однаковому реагуванню органів державного нагляду (контролю) на аналогічні порушення законодавства

Погодження проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю)

Рада з питань державного нагляду (контролю) щоп'ятниці засідання



Зниження кількості запланованих заходів:



Погодження проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю)



Причини відмов у погодженні проведення позапланових заходів

1. Відсутність суб'єкта господарювання у Єдиному державному реєстрі
2. У зверненні органу державного нагляду (контролю) не зазначено:
 - найменування суб'єкта господарювання або ім'я ФОП; місцезнаходження суб'єкта господарювання або місце проживання ФОП;
 - питання, необхідність перевірки якого стала підставою для здійснення позапланового заходу;
 - відсутність посилань на нормативно-правові акти, норми яких порушено.

Проведення ДРС перевірок дозвільних органів, органів ліцензування та органів державного нагляду (контролю)

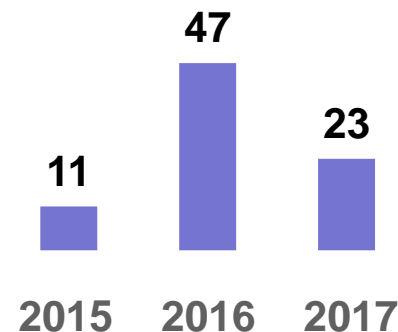
Кількість проведених перевірок:



- перевірки додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування господарської діяльності
- перевірки додержання дозвільними органами вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру
- перевірки додержання органами нагляду (контролю) вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» в частині здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

Посилення контролю з боку ДРС за діяльністю органів ліцензування та дозвільних органів призвело до **різкого зменшення кількості випадків порушень** ними вимог законодавства, за які встановлено адміністративну відповідальність

Кількість встановлених порушень:





Пріоритетні напрями на 2018 рік

❖ **Перенесення акценту роботи органів державного нагляду (контролю) з покарання на попередження порушень законодавства, удосконалення застосування ризик орієнтованого підходу до здійснення державного нагляду (контролю)**

Внесення на розгляд Кабінету Міністрів України нової Методики розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю).

Проведення планових та позапланових перевірок дозвільних органів, органів ліцензування та органів державного нагляду (контролю).

Моніторинг приведення органами державного нагляду та контролю нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 752 з урахуванням запровадження нової редакції зазначених у постанові методик.

❖ **Завершення роботи над створенням Інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).**